

Patientsäkerhetsberättelse för Hylte kommun

**Elevhälsans medicinska insats,
Barn- och ungdomsförvaltningen**

År 2025

Datum: 2026-02-27

Linnéa Rosengren, Verksamhetschef enligt hälso-och sjukvårdslagen

Emma Gummesson, Medicinskt ledningsansvarig skolsköterska, MLA

Inledning

PSL 2010:659, SOSFS 2011:9 7 kap. 3 §

Enligt patientsäkerhetslagen ska vårdgivaren varje år upprätta en patientsäkerhetsberättelse. Syftet med patientsäkerhetsberättelsen är att öppet och tydligt redovisa strategier, mål och resultat av arbetet med att förbättra patientsäkerheten.

I Nationell handlingsplan för ökad patientsäkerhet i hälso- och sjukvården 2020-2024 har Socialstyrelsen identifierat fyra grundläggande förutsättningar för att ingen patient ska drabbas av vårdskada:

1. Engagerad ledning och tydlig styrning
2. En god säkerhetskultur
3. Adekvat kunskap och kompetens
4. Patienten som medskapare

I denna patientsäkerhetsberättelse redovisas hur elevhälsans medicinska insats i Hylte kommun 2025 har arbetat utifrån dessa fyra grundläggande förutsättningar.

Källa:

Socialstyrelsen ”Nationell handlingsplan för ökad patientsäkerhet i hälso- och sjukvården 2025-2030”

Innehåll

Inledning	2
SAMMANFATTNING.....	4
GRUNDLÄGGANDE FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR SÄKER VÅRD	6
Engagerad ledning och tydlig styrning	6
Övergripande mål och strategier	6
Organisation och ansvar.....	6
Vårdgivare.....	7
Verksamhetschef.....	7
Medicinskt ledningsansvar.....	7
Legitimerad personal	7
Samverkan för att förebygga vårdskador.....	8
Intern samverkan.....	8
Extern samverkan.....	8
Informationssäkerhet.....	8
En god säkerhetskultur.....	9
Adekvat kunskap och kompetens.....	10
Patienten som medskapare	10
AGERA FÖR SÄKER VÅRD.....	11
Åtgärd	12
Öka kunskap om inträffade vårdskador	13
Tillförlitliga och säkra system och processer.....	13
Säker vård här och nu	13
Riskhantering	13
Stärka analys, lärande och utveckling.....	14
Avvikelse	14
Klagomål och synpunkter	15
Öka riskmedvetenhet och beredskap	15
MÅL, STRATEGIER OCH UTMANINGAR FÖR KOMMANDE ÅR	16

SAMMANFATTNING

Verksamhetsåret 2025.

Elevhälsans medicinska insats avser grundskola och anpassad grundskola. Arbetet som elevhälsan bedrivit under året är främst förebyggande, hälsofrämjande och stödjande i syfte att eleverna ska utvecklas mot utbildningens mål. Hälsoscreening, hälsosamtal och vaccination som erbjuds av EMI är frivilligt, men som de flesta tackar ja till.

Under året har inte alla elever i kommunen erbjudits insatser enligt basprogrammet. Stora delar av vårterminen 2025 har bemanningen varit reducerad till två skolsköterskor som täckt alla kommunens grundskolor, vilket normalt bemannas av fyra skolsköterskor. Detta på grund av en vakant tjänst och en långtidssjukskrivning. Den låga bemanningen resulterade i att alla hälsobesök enligt basprogrammet inte har genomförts på kommunens alla grundskolor.

Verksamhetsbesök med intern läkemedelskontroll har utförts på samtliga grundskolor i kommunen under höstterminen 2025.

Följande mål sattes för verksamhetsåret 2025, sammantaget har målen uppnåtts helt eller delvis:

- Införa extern läkemedelskontroll.
- Införa digital läkemedelsbeställning.
- Aktivt arbeta med att förbättra förutsättningarna för ett patientsäkert arbetssätt.

Mål 1

Införa extern läkemedelskontroll.

Strategi: Att ta fram och implementera en gemensam rutin i Halland för extern läkemedelskontroll baserat på kraven i Socialstyrelsens föreskrifter (HSLF-FS 2017:37),

Resultat: Målet delvis uppnått. Rutinen är framtagen och fastställd i EMI nätverk/Hallands kommuner samt återkopplad i skolsköterskegruppen i Hylte kommun. Ingen extern läkemedelsgranskning har genomförts under 2025.

Analys: Den planerade externa läkemedelsgranskningen för 2025 har inte kunnat genomföras. Avvikelsen från gällande rutin beror på en kombination av vakanta tjänster, långtidssjukskrivning samt hög arbetsbelastning inom organisationen. För att minimera riskerna har den interna egenkontrollen prioriterats. En extern granskning är inplanerad att genomföras under första halvåret 2026 för att återställa regelefterlevnad enligt HSLF-FS 2017:37.

Mål 2

Införa digital läkemedelsbeställning.

Strategi: Kontakt med upphandlingsenheten för att upphandla digital tjänst

Resultat: Målet ej uppnått. Kontakt med kommunens upphandlare är tagen. Fortsatt arbete med detta sker under våren 2026.

Mål 3

Aktivt arbeta med att förbättra förutsättningarna för ett patientsäkert arbetssätt

Strategi: Kontinuerligt uppdatera rutiner och processer utifrån ledningssystemet. Arbetet utgår från handboken Patientsäkerhets- och kvalitetsarbete för elevhälsans medicinska insats. Fortsätta följa upp rapporteringen av avvikelser och arbeta för en öppen kultur som främjar dialog.

Resultat: Nya och uppdaterade rutiner och processer kan tänkas vara orsaken till färre antal avvikelser under året i jämförelse med föregående år.

Analys: EMI:s rutiner och processer baseras på kontinuerlig omvärldsbevakning av aktuell forskning och beprövad erfarenhet. Varje skolsköterska har ett yrkesansvar att hålla sig uppdaterad enligt senaste evidens för att säkerställa en hög patientsäkerhet. För att garantera en enhetlig vård diskuteras och förankras alla nya eller reviderade rutiner gemensamt i yrkesgruppen före implementering.

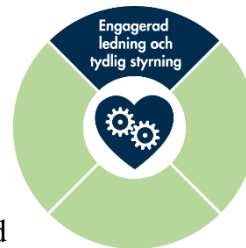
GRUNDLÄGGANDE FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR SÄKER VÅRD

Engagerad ledning och tydlig styrning

Övergripande mål och strategier

PSL 2010:659, 3 kap. 1 §, SOSFS 2011:9, 3 kap. 1-3 §

Elevhälsans uppdrag är att främst arbeta förebyggande och hälsofrämjande och att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. EMI i Hylte kommun arbetar fortlöpande för att upprätthålla en så hög grad av patientsäkerhet som möjligt.

Målet är att bedriva en god och säker vård där risker elimineras genom tidig identifiering och förebyggande arbete. EMI arbetar också för att så många elever som möjligt skall ta del av de hälsofrämjande och förebyggande insatser som erbjuds i form av hälsosamtal och vaccinationer. Insatserna är en rättighet som erbjuds alla elever på frivillig basis.

För att minimera risken för vårdskada är det viktigt att bemanningen är fullgod och att personalen har den kompetens som krävs för att bedriva en säker vård. Arbetsmiljön måste vara tillfredställande och det måste finnas tid för planering och för det systematiska kvalitetsarbetet. De lokaler som används i verksamheten måste vara ändamålsenliga och uppfylla grundläggande krav på hygien och sekretess.

Strategier för att uppnå dessa mål är att:

- skolsköterska regelbundet finns tillgänglig på alla skolor och att dessa har ansvar för ett rimligt antal elever, cirka 430 elever per heltidstjänst enligt riktlinjer.
- skolläkare har regelbunden skolläkarmottagning.
- det finns säkra rutiner och lokala riktlinjer för arbetet och att dessa är väl kända för alla medarbetare.
- kvaliteten i verksamheten skall systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras.
- en fungerande avvikelserapportering finns och att den leder till åtgärder som sedan följs upp.
- det inom verksamheten finns bemanning, kompetens och lokaler som uppfyller kraven för att uppnå god, säker fysisk och psykisk vård.
- arbetsmiljön är sådan att tid finns för planering och kvalitetsarbete.

Organisation och ansvar

PSL 2010:659, 3 kap. 1 § och 9 §, SOSFS 2011:9, 7 kap. 2 § p 1

Varje vårdgivare ansvarar för att det finns ett ledningssystem för att säkerställa att händelser inom verksamheten som kan leda till vårdskada kan förebyggas. Hylte kommun är vårdgivare och ska tillhandahålla elevhälsa till alla elever. Huvudmannen är ansvarig för att elevhälsa bedrivs i enlighet med bestämmelserna i skollagen.

Ledningssystemet för hälso- och sjukvården inom elevhälsans medicinska insats ska göra det möjligt att styra verksamheten så att rätt sak görs vid rätt tillfälle och på rätt sätt samt att händelser som kan leda till vårdskador undviks (SOSFS 2011:9). Ledningssystemet antogs av nämnden i april 2022 och är ett styrande dokument som vårdgivaren har för att planera, leda kontrollera, följa upp, utvärdera och förbättra verksamheten. I ledningssystemet regleras ansvarsfördelningen för det systematiska

kvalitetsarbetet för patientsäkerhet. Systemet innehåller också de processer och rutiner som behövs för den vård som bedrivs i verksamheten.

Vårdgivare

Den som bedriver hälso- och sjukvård är enligt lagens mening vårdgivare, och med det följer vissa skyldigheter. Vårdgivaren ska med stöd av verksamhetens ledningssystem planera, leda, kontrollera, följa upp, utvärdera och förbättra verksamheten. I Hylte kommun är Barn- och ungdomsnämnden (BUN) ansvarig vårdgivare för all hälso- och sjukvård inom elevhälsans medicinska insats.

Verksamhetschef

Enligt HSL ska det inom all hälso- och sjukvård finnas en verksamhetschef som har det samlade verksamhets- och ledningsansvaret. Uppdraget regleras i HSL (4 kap 2 §) och i hälso- och sjukvårdsförordningen. Verksamhetschefen leder det systematiska förbättringsarbetet och fullgör vårdgivarens uppdrag i verksamheten. Verksamhetschefen ansvarar också för att fullgöra anmälningsskyldigheten enligt patientsäkerhetslagen (3 kap, 5 och 7 §).

När verksamhetschef saknar medicinsk utbildning ska det medicinska ledningsansvaret överlåtas till medicinskt utbildad personal, så kallad medicinskt ledningsansvarig, MLA. Verksamhetschef har delegerat det medicinska ledningsansvaret till en av skolsköterskorna i kommunen.

Medicinskt ledningsansvar

Medicinskt ledningsansvarig (MLA) arbetar utifrån skriftligt uppdrag av verksamhetschefen enligt HSL och fullgör enskilda ledningsuppgifter i enlighet med hälso- och sjukvårdsförordningen (4 kap 5 §). MLA ska stödja verksamhetschefen i det systematiska kvalitetsarbetet och leda samt stödja patientsäkerhetsarbetet när det gäller rutiner, riskanalys, egenkontroll, avvikelser med mera i verksamheten så att verksamheten uppnår hög patientsäkerhet. Utöver detta ansvarar MLA för anmälningsskyldighet, Lex Maria, enligt Patientsäkerhetslagen (2010:659, 3 kap. § 5). MLA ska kontinuerligt samarbeta med verksamhetschefen och ge löpande stöd till hälso-och sjukvårdspersonal inom EMI, rektorer och verksamheten i övrigt.

Legitimerad personal

All legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal arbetar under eget yrkesansvar och ska utföra sitt arbete i överrensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet, enligt 6 kap. 2§ patientsäkerhetslagen och skall vara väl förtrogna med innehållet i Hylte kommuns *rutiner för elevhälsans medicinska insats*. Arbetet ska utföras med god kvalitet och hög patientsäkerhet. Varje medarbetare har ansvar för att identifiera risker och avvikelser inom verksamheten enligt gällande processer och rutiner.

Skolsköterska ska ha examen från specialistutbildning till distriktssköterska, barnsjuksköterska eller skolsköterska. Skolläkaren ska ha specialistkompetens inom barn- och ungdomsmedicin, allmänmedicin med barn- och ungdomskompetens, barn- och ungdomspsykiatri eller skolhälsovård. Skolsköterska och skolläkare har, som all hälso- och sjukvårdspersonal, anmälningsskyldighet vid misstanke om barn som far illa, enligt SoL 2001:453, 14 kap.

Samverkan för att förebygga vårdskador

SOSFS 2011:9 4 kap. 6 § och 7 kap. 2 § p 3

Samverkan är en stor del i att förebygga vårdskador och sker kontinuerligt både internt och externt. Vårdgivaren ansvarar för att identifiera de processer där samverkan behövs för att förebygga att patienter drabbas av vårdskada. Det ska framgå av processerna och rutinerna hur samverkan ska bedrivas i den egna verksamheten.

Intern samverkan

- Skolsköterskor träffas regelbundet (var 4:e vecka) inom professionen för diskussion kring att arbetet fortskrider utifrån basprogram och årshjul på respektive skola.
- Elevhälsoteam där skolans personal gemensamt identifierar elever som är i behov av stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd.
- Samordning av insatser inom elevhälsan.
- Skoladministratör informerar om nya elever så att dessa kan ta del av elevhälsans medicinska insatser som görs i förebyggande och hälsofrämjande syfte.
- Samverkan med skolans personal vid vaccinationer.

Extern samverkan

- Rutin för remittering till annan vårdgivare när behov uppstår.
- Regelbundna kontakter med externa samverkanspartners såsom barnhabiliteringen, barn- och ungdomspsykiatri (BUP), ungdomsmottagning, socialtjänst, primärvård och andra sjukvårdskliniker.
- Inhämtar information från barnhälsovården (BHV) för elever som börjar i förskoleklass.
- Samverkan vid skolbyte till/från annan kommun, informationsöverföring främjar förutsättningen för ett bra mottagande av eleven på den nya skolan.
- Samverkan med vårdnadshavare.

Verksamhetschefer och MLA i Hallands län träffas regelbundet. Målet är att Elevhälsans medicinska insats i länet ska vara så likvärdig och säker som möjligt med kvalité för alla elever oavsett vart man är bosatt.

Informationssäkerhet

HSLF-FS 2016:40, 7 kap. 1 §

EMI dokumenterar i ett webbaserat journalsystem PMO. Personuppgifter utformas och behandlas så att elevernas och övriga registrerades integritet respekteras. Dokumenterade personuppgifter ska hanteras och förvaras så att obehöriga inte får tillgång till dem. Detta säkerställs bland annat genom en tvåfaktorsinloggning. Alla har ett personligt ansvar för att värna om informationssäkerheten och den inre sekretessen. De som arbetar för en vårdgivare ansvarar även för att skydda sitt personliga lösenord och andra hjälpmedel för kontroll av behörighet.

För att få behörighet till journalsystemet krävs en anställning eller konsultuppdrag som rektor, skolsköterska, skolläkare, kurator, psykolog, specialpedagog och speciallärare inom barn- och

ungdomsförvaltningen i Hylte kommun. PMO-administratör lägger upp användare och roller i journalsystemet.

Uppdateringar till nya versioner av PMO sker på initiativ av systemadministratör tillsammans med IT cirka två gånger per termin när dessa släpps från CGM (CompuGroup Medical).

Loggar och journalgranskning har genomförts 2 gånger/termin av systemansvarig och MLA. Dessa kontroller är både slumpmässiga och riktade granskningar. Obehörig inloggning i journal analyseras och rapporteras till verksamhetschef.

Elever med skyddad identitet finns inte i någon av kommunens digitala system. Journalföring för dessa elever sker i pappersform och rutinen för detta finns tydligt beskriven inom EMI.

Arkivering av pappersmaterial sker hos respektive skolsköterska i säkra arkivskåp. Arkivinhållet slutarkiveras i kommunens arkiv enligt dokumenthanteringsplan.

Rutiner finns för utlämnande av journaler från PMO. Specifika rutiner finns kring utlämnande av journal på de elever som ej har fullständigt personnummer och elever med skyddad identitet.

En god säkerhetskultur

Inom EMI i Hylte kommun arbetas det ständigt för att upprätthålla en god säkerhetskultur. För att öka säkerheten arbetas det kontinuerligt med en strävan efter ett arbetsklimat där alla öppet kan lyfta patientsäkerhetsfrågor, rapportera och uppmärksamma varandra på risker, diskutera arbetsmetoder utifrån ett patientsäkerhetsperspektiv och komma med idéer och förslag på arbetssätt som kan öka säkerheten.

Avvikelse analyseras utifrån ett icke skuldbeläggande perspektiv där fokus ligger på att identifiera strukturella risker och brister i rutiner. Det finns en strävan efter en god arbetsmiljö som främjar ett patientsäkert arbetssätt. Arbetsbelastningen ska vara anpassad så det finns tid för eftertanke och reflektion kring säkerhet och risker i varje arbetsmoment.

Det är viktigt att en god säkerhetskultur genomsyrar hela organisationen. EMI arbetar med:

- EMI har en känd rutin för avvikelserapportering och lex Maria.
- Anmälning där EMI:s personal identifierar och rapporterar risker för vårdskada samt händelser/tillbud som medfört eller hade kunnat medföra en vårdskada till MLA och verksamhetschef. MLA ansvarar för lex Maria anmälningar till IVO.
- Uppgifter angående skolenheter, verksamhetschef och anmälningsansvarig uppdateras vid förändringar till IVO.
- Rutiner som ingår i det medicinska ledningssystemet, uppdatering och implementering av innehåll.
- Introduktion av nyanställda skolsköterskor av MLA för elevhälsans medicinska insats
- Intern och extern samverkan är välfungerande, något som underlättas av stabil bemanning med god personkännedom och väl upparbetade kontaktvägar.

- EMI har regelbundna avstämningsmöten för skolsköterskor där MLA ansvarar för att leda det medicinska arbetet i skolsköterskegruppen. Verksamheten följs och samordnas och information från MLA möten kommuniceras till övriga skolsköterskor.
- Lokala rutiner samt annan viktig dokumentation för EMI samlas i gemensam digital mapp för enkel åtkomst i skolsköterskegruppen.
- Vid vaccinationer arbetar två skolsköterskor tillsammans, enligt gällande rekommendationer, för att säkerställa kompetent omhändertagande vid eventuell allergisk reaktion.

Adekvat kunskap och kompetens

En grundläggande förutsättning för en säker vård är att det finns tillräckligt med personal som har adekvat kompetens och goda förutsättningar för att utföra sitt arbete. Grunden för att bedriva ett patientsäkert arbete är att skolsköterska finns tillgänglig på alla skolor.

Samtliga skolsköterskor inom Hylte kommuns grundskolor är legitimerade sjuksköterskor med specialistutbildning. Vid nyanställning beställs information från Socialstyrelsen om legitimation och IVO om eventuella anmälningar som kan påverka arbetet.

Kompetensutveckling under året:

- Utbildning Audiometri (1 skolsköterska)
- Tillväxtprojektet
- Föreläsning om prostitution och människohandel
- Gemensam utbildning EMI Hallands kommuner - Tillväxt

Patienten som medskapare

PSL 2010:659 3 kap. 4 §

En grundläggande förutsättning för en säker vård är patientens och de närståendes delaktighet. Vården blir säkrare om patienten är välinformerad, deltar aktivt i sin vård och ska så långt som möjligt utformas och genomföras i samråd med patienten. Att patienten bemöts med respekt skapar tillit och förtroende.

Inom EMI är all hälso- och sjukvård ett erbjudande till vårdnadshavare, barn och ungdomar under skolåren. Insatserna är kostnadsfria och frivilliga. Samtycke till vård, undersökning eller behandling sker i de flesta fall muntligt men i vissa sammanhang efterfrågas skriftligt medgivande. Vid utredning inför anpassad grundskola krävs skriftligt samtycke. Information om EMI och basprogram ges om möjligt på föräldramöten och i direkt kontakt med vårdnadshavare. Det finns information om EMI på kommunens hemsida.

Skolsköterska och skolläkare ansvarar för ett gott samarbete med elev och vårdnadshavare för bästa möjliga resultat av vård och behandling. Eleven bör alltid informeras om det som rör individen och informationen ska vara anpassad efter ålder och mognad. Vårdnadshavare har rätt och skyldighet att bestämma i frågor som rör barnets personliga angelägenheter men ska i takt med stigande ålder och utveckling ta större hänsyn till barnets synpunkter och önskemål.

Hänsyn tas alltid gällande sekretess och tystnadsplikt. En välinformerad elev upplever ofta en större känsla av trygghet.

Det är viktigt att elevhälsans personal uppmärksammar faktorer som kan medföra svårigheter i informationsöverföringen, t ex behov av tolk.

AGERA FÖR SÄKER VÅRD

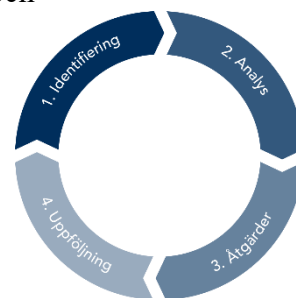
SOSFS 2011:9, 5 kap. 2 §, 7 §, 8 §, 7 kap. 2 § p 2, PSL 2010:659, 3 kap. 10 §

Vårdgivaren ska utföra egenkontroll, vilket ska utföras med den frekvens och i den omfattning som krävs för att vårdgivaren ska kunna säkra verksamhetens kvalitet.

Egenkontroll innebär att systematiskt följa upp och utvärdera samt kontrollera att verksamheten bedrivs enligt de processer och rutiner som ingår i ledningssystemet (SOSFS 2001:9).

Ett fortlöpande förbättringsarbete, som bygger på lärande och utveckling är en viktig del i patientsäkerhetsarbetet. I arbetsprocessen för det systematiska kvalitets- och patientsäkerhetsarbetet används fyra steg.

Egenkontroller och verksamhetsbesök innefattar administration, läkemedelshantering, hygienrutiner, dokumentation, journalhantering, lokaler och utrustning, samverkan och arbetsmiljö. MLA ansvarar för att detta görs. EMI arbetar utifrån ett basprogram och efter ett fastställt årshjul för att säkerställa att arbetet bedrivs som planerat. Vid behov besöker verksamhetschefen enheterna, det pågår en kontinuerlig kontakt med verksamhetschefen kring EMI och kvalitetsarbetet. Avvikelse skrivs på det arbete som inte fullföljts.

Genomförandet av egenkontroll sker löpande i verksamheten.

Egenkontroll	Omfattning	Ansvar	Anmärkningar	Åtgärd
Medicinteknisk utrustning (audiometer)	Systematiskt utifrån rutin	Genomförs av extern konsult	Inga anmärkningar	
Medicinteknisk utrustning (vågar)	Systematiskt utifrån rutin	Ej utförd	Inga vågar skulle kontrolleras enligt årsintervallerna för kontroll.	
Medicinteknisk utrustning (syntavla)	Systematiskt utifrån rutin	MLA, skolsköterska	Inga anmärkningar	
Medicinteknisk utrustning (Blodtrycksmanschetter)	Systematiskt utifrån rutin	MLA, skolsköterska	Inga anmärkningar	
Temperatur medicinska kylskåp	Kontinuerligt via digital	Skolsköterska	Inga anmärkningar	

	funktion som är kopplad till mejl och mobil			
Låsbara medicinska kylskåp	Regelbundet varje vecka	Skolsköterska	Inga anmärkningar	
Loggkontroll i journalsystemet	Systematiskt 4 gånger per år	MLA och PMO-administratör	En avvikelse har framkommit under året.	Se åtgärd nedan
Läkemedelskontroll	Minst 2 gånger per år	Skolsköterska	Inga anmärkningar	
Intern läkemedelskontroll	1 gång per år	MLA	Utgången datum på en förpackning läkemedel i skåpet på en skola.	Se åtgärd nedan
Årshjul följs och ev avvikelser signaleras till MLA	1 gång i månaden	MLA, uppföljning vid professionsträffar	Inga anmärkningar	

Ett övergripande resultat av egenkontroller visar att skolsköterskorna arbetar enligt de riktlinjer som finns. Majoriteten av elever har erbjudits hälsoundersökningar/hälsosamtal och vaccinationer enligt Socialstyrelsens riktlinjer. Elever som har haft behov av ett läkarbesök har alla erbjudits ett besök till skolläkaren.

Åtgärd

Loggkontroll i journalsystemet: Årets fyra planerade loggkontroller har genomförts. Vid ett tillfälle utreddes en misstänkt avvikelse där en medarbetare läst en journal utanför sin ordinarie skolenhet. Utredningen visade att det fanns ett giltigt syfte för åtkomsten. Ärendet avslutades med en påminnelse till medarbetaren om vikten av att tydliggöra syftet i loggen vid liknande tillfällen. Ingen ytterligare åtgärd bedömdes nödvändig.

Intern läkemedelskontroll: Medicinskt ledningsansvarig (MLA) har genomfört årlig intern läkemedelskontroll vid samtliga mottagningar. Vid kontrollen på en enhet noterades en förpackning vars utgångsdatum passerats under sommaruppehållet. Vid uppföljning konstaterades att läkemedlet var kulant vid skolsköterskans egenkontroll inför sommaren. Den rutinemässiga egenkontrollen efter sommarlovet var schemalagd till veckan efter MLA:s inspektion, vilket förklarar att preparatet ännu inte hunnit rensas ut. Händelsen visar att kontrollsystemet i flera steg fungerar, men belyser vikten av att egenkontrollen sker så tidigt som möjligt vid terminsstart.

Öka kunskap om inträffade vårdskador

SOSFS 2011:9 7 kap. 2 § sista stycket, HSLF-FS 2017:40 3 kap. 1 §, PSL 2010:659 3 kap. 3 §

EMI i Hylte kommun har under 2025 inte haft några aktuella vårdskador, ärenden hos IVO eller patientnämnden.

Under 2025 inkom 2 avvikelser vilket är en markant minskning från föregående år. I det totala antalet avvikelser räknas även de avvikelser som skett hos annan vårdgivare in, men som rapporterats i den egna verksamheten.

Kring inkomna avvikelser har det förts kvalitetsdiskussioner inom skolsköterskeprofessionen. Erfarenheter som framkommit i diskussioner har tagits tillvara och använts i lärandesyfte och när nya rutiner fastställs. Rutinerna har kommunicerats muntligt och skriftligt vid professionsträffarna som sker regelbundet en gång i månaden.

Tillförlitliga och säkra system och processer

Patientsäkerhetsarbetet grundar sig på gemensamma rutiner, det säkerställer att arbetet utförs på ett likvärdigt och patientsäkert sätt. Arbetet sker utifrån ledningssystemet och underlättas genom ett årshjul för skolsköterskorna. Strukturen för patientsäkerhetsarbetet är tydlig och välkänd vilket leder till en hög följsamhet.

Arbetet med rutiner och riktlinjer bör ske fortlöpande och förankras i EMI:s verksamhet. Flera rutiner och riktlinjer identifierades ha behov av att uppdateras/förtydligas/struktureras under 2025. Det arbetet kommer att prioriteras under 2026.

Säker vård här och nu

Hälso- och sjukvården präglas av ständiga interaktioner mellan människor, teknik och organisation. Förutsättningarna för säkerhet förändras snabbt och det är viktigt att agera på störningar i närtid.

Riskhantering

SOSFS 2011:9, 5 kap. 1 §, 7 kap. 2 § p 4

Arbete sker med att fortlöpande bedöma om det finns risker för att händelser skulle kunna inträffa som kan medföra brister i verksamhetens kvalitet. Detta sker genom avvikelser, verksamhetsbesök och övrig egenkontroll.

Förhoppningen är att inrapportering av risker ska öka så att förebyggande insatser kan sättas in, innan det leder till ett tillbud, risker för vårdskador eller händelser som har eller hade kunnat medföra en vårdskada.

Under året som gått har det identifierats ett antal processer som behöver systematiseras och förtydligas.

- Avvikelsehantering
- Elever med skyddad identitet

Stärka analys, lärande och utveckling

Analys och lärande av erfarenheter är en del av det fortlöpande arbetet inom hälso- och sjukvården. När resultaten används för att förstå vad som bidrar till säkerhet, hållbarhet, önskvärd flexibilitet och goda resultat, kan verksamheten utvecklas så att kvaliteten och säkerheten ökar och risken för vårdskador minskar.

Avvikelser

PSL 2010:659, 6 kap. 4 §, SOSFS 2011:9 5 kap. 5 §, 7 kap. 2 § p 5

Den legitimerade personalen påminns årligen om sitt lagstadgade ansvar att rapportera risker och vårdskador samt att aktivt medverka i utredningsarbetet. Genom att systematiskt analysera avvikelser skapar vi en gemensam medvetenhet och en lärande kultur. Detta kollegiala utbyte möjliggör stöd och uppmuntran i de förbättringsprocesser som krävs för att proaktivt förebygga vårdskador.

Rutin för avvikelshantering med särskilda blanketter för rapportering och bedömning av avvikelser finns. Avvikelsehanteringen sker i pappersform vilket innebär utmaningar vid sammanställning och analys.

I relation till det antal elever som vi har inom Hylte kommuns grundskolor, är bedömningen att det skrivs få avvikelser. Det behövs en ökad förståelse kring när, om och varför man ska skriva en avvikelse. Detta är ett arbete som ständigt pågår och bedömningen är att det finns ett behov av att förbättra kulturen kring synen på att avvikelser ska leda till en säkrare vård och att den legitimerade personalen känner sig trygga och skriver fler avvikelser. Samtalen kring avvikelserna ska vara en naturlig del i förbättringsarbetet kring patientsäkerheten.

Under 2025 har 2 avvikelser inkommit inom EMI och dessa har analyserats och arbetats med utifrån rutiner kring avvikelshantering. En av dessa var orsakade av extern vårdgivare. Åtgärder har vidtagits för att motverka upprepning av dessa avvikelser. Ingen av dessa avvikelser bedömdes vara av sådan grad att det medfört anmälan enligt Lex Maria.

Avvikelser 2025

Område	Antal	Allvarlighetsgrad	Intern/extern
Läkemedelshantering			
Vård och behandling			
Information			
Dokumentation			
Medicinteknik			
Rutiner	2		1 Intern/1 Extern
Annan avvikelse			

Analys: Att det rapporteras få händelser som avviker från det normala eller förväntade i en verksamhet kan tyda på god kvalitet och patientsäkerhet. Men det kan också ses som en risk att det rapporteras få avvikelser i en verksamhet. Bristfällig rapportering medför en risk att strukturella avvikelser förblir oidentifierade. Genom systematisk dokumentation av tillbud

och nära-ögat-händelser möjliggörs en proaktiv riskhantering, vilket minimerar sannolikheten för framtida person- eller saksador.

Åtgärd: Att under 2026 ha som mål att öka avvikelserna i verksamheten.

Klagomål och synpunkter

SOSFS 2011:9, 5 kap. 3 §, 3 a § och 6 §, 7 kap. 2 § p 6

Klagomål och synpunkter kan lämnas direkt till skolsköterska, skolläkare, psykolog eller verksamhetschef alternativt lämnas digitalt via den gemensamma synpunktshanteringen inom barn- och utbildningsförvaltningen. Möjlighet att lämna klagomål och synpunkter finns också via Patientnämnden eller Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Inga klagomål och synpunkter har registrerats under 2025.

Öka riskmedvetenhet och beredskap

Då det ständigt kommer ny forskning, nya råd och nya arbetsmetoder ser EMI stor vikt i att kontinuerligt delta på länsövergripande föreläsningar samt skolsköterskekongress för att bibehålla god kvalitet och kompetens. EMI arbetar aktivt med att skapa en god patientsäkerhetskultur vilket innebär att analysera och lära av inträffade avvikelser samt att säkerställa tillförlitliga system och processer.

MÅL, STRATEGIER OCH UTMANINGAR FÖR KOMMANDE ÅR

Under 2026 kommer patientsäkerhetsarbetet fortsätta för att säkerställa en god och patientsäker vård inom EMI i Hylte kommun.

Mål för 2026

Mål 1

Ökad avvikelserapportering

Strategi: Omvandla synen på avvikelser som ett tecken på misslyckande till en central del av verksamhetens lärande och proaktiva riskhantering. En hög rapporteringsgrad är nyckeln till en sund säkerhetskultur.

Mål 2

Övergå från pappersjournal för barn som är skyddade till elektronisk journal (PMO).

Strategi: Övergå från pappersburen dokumentation till ett elektroniskt journalsystem (journalenhet) för barn med skyddade personuppgifter vilar på principen om digital isolering. Målet är att eliminera risken för oavsiktlig dataspridning som kan uppstå i sammankopplade system.